

Omgevingsplan: processen en procedure

Leergang Op dezelfde leest
Supplement 2022-1

Met medewerking van:
Albert Jan Meeuwissen, Jelly Wassenaar, Emmy Hendriksen, Maarten Hoorn, Jasmijn van Tilburg, Wessel van Vliet en Annette Zebel-Vaudo

Ontwerp logo (leest): BügelHajema Adviseurs bv, Assen

Deze uitgave is een publicatie van Platform31, kennis- en netwerkorganisatie van stad en regio.

Koningin Julianaplein 10
2595 AA Den Haag
tel. 070 302 84 84
fax. 070 361 74 22
e-mail info@platform31.nl
www www.platform31.nl

Deze uitgave is mogelijk gemaakt door:
BRO, Boxtel/Amsterdam/Tegelen
BügelHajema Adviseurs BV, Assen/Amersfoort/Leeuwarden
Pouderoyen/Tonnaer, Nijmegen
Rho adviseurs BV, Leeuwarden / Rotterdam

© 2022, Platform31

Alle rechten voorbehouden. Aan deelnemers van de leergang is toegestaan voor eigen gebruik delen uit de tekst op te nemen in bestemmingsplannen.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave verder is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j^e het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijke verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van een of meer gedeelten uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient u zich te richten tot Platform31, Postbus 30833, 2500 GV Den Haag.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Leeswijzer	6
1.3	Verwijzing naar wetgeving	6
2	Wettelijk kader: formele procedure wijziging omgevingsplan	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Terminologie wijzigingsbesluit	7
2.3	Bevoegd gezag	7
2.4	Formele procedure (standaard)	7
2.4.1	Kennisgeving voornemen en eigen participatie-eisen	8
2.4.2	Ontwerp-wijzigingsbesluit	9
2.4.3	Zienswijzen op het ontwerp	11
2.4.4	Vaststelling van het wijzigingsbesluit	11
2.4.5	Inwerkingtreding wijzigingsbesluit	13
2.4.6	Beroepsmogelijkheid Raad van State	13
3	Wettelijk kader: aanverwante procedures en verplichtingen	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Delegatiebesluit	17
3.3	Wijzigingsbesluit op aanvraag en de weigering daarvan	19
3.4	Vorbereidingsbesluit	21
3.5	Participatiebeleid	22
3.6	Actualiseringsverplichting buitenplanse omgevingsvergunningen	23
3.7	Monitoring en actualisering	25
3.8	Kostenverhaal en financiële bijdragen	27
3.9	Milieueffectrapportage en MER-beoordeling (en ander onderzoek)	27
3.10	Coördinatie wijzigingsbesluit en andere besluiten	30
3.11	Projectbesluit en toepassen projectprocedure	31
3.12	Beleidsregels	33
4	Processtappen	35
4.1	Inleiding	35
4.2	Algemene proceszaken	35
4.2.1	Structuur en opzet omgevingsplan (handboek)	35
4.2.2	Categoriseren processen wijzigingsbesluit	37
4.2.3	Software, digitale uitwisseling en digitale samenwerking	38
4.2.4	Participatiebeleid	39
4.2.5	Delegatie	40
4.3	Vorbereiding wijzigingsbesluit	41
4.4	Formele procedure	43
4.5	Actualisering en monitoring	44

5 Conclusie en studiemiddag	46
5.1 Samenvatting en conclusie	46
5.2 Studiemiddag	47

Bijlage

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het omgevingsplan is, net als het bestemmingsplan en het exploitatieplan, met allerlei procedurele waarborgen omgeven. Bij de presentatie van supplement 2021-2, dat handelt over de wijziging van het omgevingsplan, gaf een grote meerderheid van de deelnemers aan meer te willen weten over de procedurele vereisten die spelen rond de vaststelling van (een wijziging van) het omgevingsplan en formele en informele processen die daarbij een rol spelen.

Dit supplement gaat daarom in op de formele procedure-eisen die in of bij de Omgevingswet en invoeringswetgeving zijn opgenomen met betrekking tot de wijziging van het omgevingsplan. Daarbij wordt ook aandacht gegeven aan aanverwante procedurele zaken, zoals delegatie, het voorbereidingsbesluit en kostenverhaalsverplichtingen.

Ook gaat het supplement in op de processen die (kunnen) spelen rondom het wijzigen van een omgevingsplan. Onder *procedure* worden in het supplement verstaan de wettelijke, juridische verplichtingen. Onder *processen* wordt verstaan het organisatorische werkproces. Vanwege de nieuwe wettelijke procedures en eisen moeten ook werkprocessen 'opnieuw' (althans anders) worden ingericht.

Het woord opnieuw staat hierboven tussen aanhalingstekens, omdat het voor de meeste professionals die de Omgevingswet willen begrijpen van belang is om een vergelijking te maken tussen hoe zaken zijn geregeld onder het huidige recht en hoe het straks wordt. Daar waar van belang wordt hieronder in dit supplement ook verwezen naar de bestaande regelingen uit de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) en andere bestaande wetgeving die met de Omgevingswet wordt gewijzigd.

De VNG formuleert in dit kader de 'veranderopgave'. De Omgevingswet reikt niet enkel een ander juridisch kader met nieuw digitaal stelsel aan, maar de Omgevingswet vraagt ook om een bijpassende werkwijze. We zouden anders moeten gaan werken en samenwerken. De 'veranderopgave' is samengevat in onderstaand figuur. Alle drie facetten komen in het supplement aan bod, hoewel de nadruk ligt op de wet en de vraag of en hoe we anders gaan werken. Die laatste vraag is een zoektocht. Welke organisatorische processen zijn nodig om te voldoen aan de wettelijke procedures? Het supplement kan niet overal al antwoorden op formuleren, maar doet vooral handreikingen, beschrijft de instrumenten en geeft inzichten die u in de zoektocht kunnen verder helpen.

Figuur 1.1: De 'veranderopgave'¹

Routeplanner

Van het supplement is een zogenaamde schematische 'routeplanner' in bijlage 1 opgenomen. Dit schema onderscheidt de formele procedure, de aanverwante procedures en het proces op schematische wijze. Het is een stappenplan dat gelijk staat aan de inhoudsopgave van het supplement.

1.2 Leeswijzer

Na deze inleiding gaat hoofdstuk 2 in op het wettelijk kader. Wat zegt de wetgeving over de algemene, verplichte procedure voor het vaststellen van een wijziging van het omgevingsplan? Hoofdstuk 3 bespreekt een aantal bijzondere, aanverwante procedures, eisen en mogelijkheden om te voldoen aan wettelijke eisen, de procedure efficiënter te maken en/of te ondersteunen. In hoofdstuk 4 komen de voorbereiding van het wijzigen van een omgevingsplan en andere (organisatorische) processen aan bod: hoe kan een gemeente het proces rondom het wijzigen en vaststellen van een omgevingsplan invullen? Hoofdstuk 5 bevat de conclusie en de resultaten van de studiemiddag.

1.3 Verwijzing naar wetgeving

In dit supplement wordt, met name via voetnoten, verwezen naar wetgeving. Uiteraard is gebruik gemaakt van de geldende wetgeving op het moment van schrijven van dit supplement (maart - mei 2022). Voor wat betreft de Omgevingswet en onderliggende AMvB's en de Omgevingsregeling is gebruik gemaakt van de meest recente geconsolideerde wetgeving die te vinden is op <https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/>.

¹ www.iplo.nl en/of www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl